

Fra: Reidun Bjørn [reidun.bjorn@tromsfylke.no] på vegne av Fylkesrådets forkontor
[forkontor@tromsfylke.no]

Sendt: 17. januar 2007 12:44

Til: Postmottak KD

Kopi: Snorre Bråthen; Renate Thomassen

Emne: Høringsuttalelse

Vedlegg: Sak 6.doc; Saksprotokoll.doc

Vedlagt følger høringsuttalelse - Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven som ble vedtatt i fylkesrådets møte 16.01.07.

Hilsen

Reidun Bjørn
førstesekretær

FYLKESRÅDSAK NR.: **6/07**

Løpenr.: 1099/07

Saknr.: 03/4602-71

Ark.nr.: A00&00SAKSARKIV

Dato: 15.01.2007

Til: Fylkesrådet**Fra:** Fylkesråden for kompetanse og utvikling**HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN**

...

- ./.
- Viser til vedlagte forslag om skoleeiers ansvar for at elevene får de nødvendige digitale læremidler. Departementets forslag kan oppsummeres slik, sitat fra høringsbrevet:

De foreslåtte bestemmelsene i henholdsvis opplæringsloven og friskoleloven slår fast skoleeiers ansvar for å holde elevene i videregående opplæring med nødvendige trykte og digitale læremidler. Fylkeskommunen og friskolen har også ansvaret for pc-er som er nødvendige i opplæringen. Elevene kan ikke pålegges å dekke noen del av utgiftene til dette. Bestemmelsen i opplæringsloven viderefører prinsippet om at offentlig videregående opplæring er gratis, dvs. at skoleeier ikke kan kreve skolepenger.

Fylkeskommunen kan pålegge elevene, lærlingene og lærekandidatene å holde seg med annet individuelt utstyr som opplæringen til vanlig gjør det nødvendig å ha. Elevene får et ikke-behovsprøvd stipend gjennom Lånekassen som skal bidra til å dekke utgifter elevene har til andre læremidler og nødvendig individuelt utstyr. Læringer og lærekandidater omfattes ikke av stipendordningen, jf. høringsbrev 18.10.06 vedrørende forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for skoleåret 2007-2008.

Når videregående skoler drives av staten eller av kommuner har disse et tilsvarende ansvar som fylkeskommunen.

Bestemmelsene i §§ 3–1 siste ledd og 4A–3 fjerde ledd gjelder for alle som tas inn i til offentlig videregående opplæring, også personer som ikke omfattes av retten til videregående opplæring etter § 3–1 eller § 4A–3 og personer som tas inn ved videregående skoler som drives av staten eller kommuner.

Bestemmelsen i friskoleloven omfatter ikke elever i skoler godkjent etter friskolelovens kapittel 6A.

Departementet gir nærmere overgangsregler i forhold til innføringstakt.

Troms fylkeskommune har de siste årene bygget ut en god infrastruktur og gode digitale løsninger for elevene. Dette innebærer en fiberløsning mellom alle skolene og omverden, samt trådløstnettverk på hver skole.

Digital kompetanse må ikke bare bli en teoretisk øvelse, men en må utvikle denne kompetansen med at elevene bruker PC som en naturlig del av opplæringen. Det er også et mål for fylkesrådet at det ikke utvikler seg klasseskiller mellom de som har lett tilgang til PC-utstyr og elever som ikke har, eller har begrenset tilgang. Bærbar PC som obligatorisk verktøy vil hindre at det utvikles ”digitale” klasseforskjeller. Derfor er det for innværende skoleår innført obligatorisk PC for alle elevene. Elevene betaler en leie på kr. 83,- pr måned. Dette tilsvarer i underkant av kr. 1000,- pr år. For et treårig opplæringsløp, både skole og læreløp utgjør det en utgift for eleven/lærlingen i underkant av kr. 3000,- Etter 3 år er pcen elevens eie.

Dersom fylkeskommunen skal dekke utgiftene slik at eleven får låne en PC gratis i den tiden eleven er en del av videregående opplæring, vil dette med 2400 elever pr. år koste fylkeskommunen 21.000.000,- ut fra en PC pris på kr. 7000,- eks. mva. Regner en at PCen har en avskrivningstid på 3 år, vil de årlige utgiftene til fylkeskommunen være kr. 21.000.000. Maks avskrivningstid for en PC vil være 5 år, kostnadene vil da være ca kr 12.500.000,- Ved at eleven betaler for å leie PCen bidrar de med ca 7 mill. De årlige kostnadene for fylkeskommunen blir ved 3 års avskrivning da kr 14 mill.

Det vil ikke være økonomisk mulig for fylkeskommunen å gjennomføre denne ordningen med å dekke alle utgiftene til PC selv. Dette vil føre til at vi må gå tilbake til ordningen med å ha PCer på skolen i et mindre omfang. Vi vil selvsagt kunne oppfylle målene i læreplanen, men ved at ikke alle har PC vil det ikke bli samme helhetlige digital opplæring og derved gi eleven en god digital kompetanse. Vi vil heller ikke kunne oppnå målet om å viske ut det digitale skille ved at alle elevene får mulighet for å ha Pc i familien til en rimelig penge.

Fylkesråden er derfor sterkt bekymret til forslag om ny opplæringslov, hvor det ikke gis mulighet til å ta elevbetaling for at alle skal kunne ha en PC. Ordningen med et *ikke behovprøvd stipend* bør også gjelde egenandel til PC på lik linje med at det skal dekke kalkulator. Ved innføring av obligatorisk PC avskaffet vi kalkulatoren da dette legges inn som et program på PCen. Vi anser det som helt unødvendig å ha en liten PC(kalkulator) i tillegg til en PCen.

Vi er også kritisk til at fylkeskommunen skal dekke digitalt utstyr for voksne som får en opplæring tilpasset deres livssituasjon. Grunnen til dette er at vi i størst mulig grad har prøvd å oppfylle de voksnes rettigheter til å få en opplæring tilpasset deres livssituasjon. Dette har vi gjort ved en utstrakt bruk av teknologi, videokonferanse og web baserte e-læringssystem. Dette innebærer at de voksne må ha en egen PC for å følge undervisningen og for å kunne tilegne seg en digital kompetanse. Dersom fylkeskommunen må stå for utgiftene til PC til de voksne vil dette føre til at vi må gå over til en mer samlingsbasert opplæring.

Vi mener med utgangspunkt i ovennevnte, at forslaget til ny opplæringslov vil føre oss flere steg tilbake når det gjelder å utviske digitale skiller, og løfte befolkningens digitale kompetanse.

Vi støtter fullt ut at fylkeskommunen skal ha ansvaret for infrastruktur og læremidler, både trykte og digitale læremidler

...

Innstilling:

...

Fylkesrådet ber departementet revurdere forslaget om ny opplæringslov, hvor det ikke gis mulighet til å ta elevbetaling for at alle elever skal kunne ha egen bærbar PC. Skoleeier må kunne pålegge elevene en viss egenfinansiering i forbindelse med bærbar PC i skolen dersom dette ikke øker den totale kostanden for elevene. Fylkesrådet ber departementet å vurdere på nytt finansiering av elevenes PC-er. Merutgiftene må sees opp mot det behovsprøvd stipend elevene kan søke om fra Lånekassen. Fylkesrådet mener at ordningen med et ikke behovsprøvd stipend også må gjelde voksne som tar videregående opplæring.

Fylkesrådet i Troms har satset mye på å utvikle en kvalitativ god videregående opplæring med særlig fokus på å redusere frafallet, og økt bruk av digitale medier. Samtidig har det vært et mål at videregående opplæring skal være gratis for elevene. Det har ikke vært mulig innenfor fylkeskommunens økonomiske rammer å få dette til. Vi har likevel kommet et stykke på vei hvor vi, som en del av Kunnskapsløftet i Troms, har innført obligatorisk bærbar PC for alle 2400 elever som startet sin videregående opplæring høsten 2006. Ordningen innebærer at vi "sponser" elevene med kr. 1800 i året slik at elevens årlige utgift til PC er i underkant av kr. 1000,- Dagens PC-ordning for vg1-elevene innebærer en årlig kostnad på 4,3 mill. kroner for fylkeskommunen. I tillegg har fylkeskommunen foretatt en ytterligere satsing ved kjøp og utvikling av digitale læremidler.

Fylkesrådet ønsker å forsterke den digitale satsingen ytterligere ved å innføre tilsvarende ordning med obligatorisk bærbare PC-er også for elevene som starter på VG1 kommende skoleår. Dersom departementets forslag om at det ikke er mulig å kreve elevbetaling i forbindelse med anskaffelsen av bærbare PC-er vedtas vil dette få følgende konsekvenser for Troms:

Dersom vi ikke får lov til å ta egenbetaling vil fylkets kostnader øke med 7 millioner kroner pr år i forhold til dagens ordning. Dette er en betydelig kostnadsøkning, som vil være svært vanskelig å få til innenfor fylkeskommunens budsjett. Troms fylkeskommune må vurdere å avskaffe ordningen med obligatorisk bærbar PC for elevene, og gå tilbake til gammel ordning med stasjonære skole – PC-er.

Fylkesrådet er svært fornøyd med Regjeringens forslag om å gjøre videregående opplæring gratis, men dette må følges opp med statlige midler.

Basert på erfaringene vi har med bla innføring av obligatorisk PC til elevene har vi likevel noen bemerkninger til den foreslåtte lovendringen.

Dersom digital kompetanse ikke bare skal bli en teoretisk øvelse må alle elever sikres en bærbar pc, og de må eie denne selv. Hvis eleven selv eier maskinen, vil den bli tatt godt vare på. Eleven vil kunne ta maskinen med seg hjem og benytte den til andre formål enn de som gjelder på skolen. Og det er ingen tvil om at privat bruk av PC øker kompetansen.

Skolene og fylkene slipper å etablere et omfattende administrativt apparat for å kjøpe inn, leie ut, reparere og vedlikeholde en maskinpark, men kan overlate mesteparten av servicen til leverandøren.

:::

Tromsø, 15.01.07

Pål Julius Skogholt
Fylkesråd for kompetanse

TROMS FYLKESKOMMUNE

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 16.01.2007
Utvalgssak: 6/07

Resultat:

Arkivsak: 03/4602-72
Tittel: HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I
OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fylkesrådet ber departementet revurdere forslaget om ny opplæringslov, hvor det ikke gis mulighet til å ta elevbetaling for at alle elever skal kunne ha egen bærbar PC. Skoleeier må kunne pålegge elevene en viss egenfinansiering i forbindelse med bærbar PC i skolen dersom dette ikke øker den totale kostanden for elevene. Fylkesrådet ber departementet å vurdere på nytt finansiering av elevenes PC'èr. Merutgiftene må sees opp mot det behovsprøvde stipendet elevene kan søke om fra Lånekassen. Fylkesrådet mener at ordningen med et ikke behovsprøvd stipend også må gjelde voksne som tar videregående opplæring.

Fylkesrådet i Troms har satset mye på å utvikle en kvalitativ god videregående opplæring med særlig fokus på å redusere frafallet, og økt bruk av digitale medier. Samtidig har det vært et mål at videregående opplæring skal være gratis for elevene. Det har ikke vært mulig innenfor fylkeskommunens økonomiske rammer å få dette til. Vi har likevel kommet et stykke på vei hvor vi, som en del av Kunnskapsløftet i Troms, har innført obligatorisk bærbar PC for alle 2400 elever som startet sin videregående opplæring høsten 2006. Ordningen innebærer at vi "sponser" elevene med kr. 1800 i året slik at elevens årlige utgift til PC er i underkant av kr. 1000,- Dagens PC-ordning for vg1-elevene innebærer en årlig kostnad på 4,3 mill. kroner for fylkeskommunen. I tillegg har fylkeskommunen foretatt en ytterligere satsing ved kjøp og utvikling av digitale læremidler.

Fylkesrådet ønsker å forsterke den digitale satsingen ytterligere ved å innføre tilsvarende ordning med obligatorisk bærbare PC-er også for elevene som starter på VG1 kommende skoleår. Dersom departementets forslag om at det ikke er mulig å kreve elevbetaling i forbindelse med anskaffelsen av bærbare PC'èr vedtas vil dette få følgende konsekvenser for Troms:

Dersom vi ikke får lov til å ta egenbetaling vil fylkets kostnader øke med 7 millioner kroner pr år i forhold til dagens ordning. Dette er en betydelig kostnadsøkning, som vil være svært vanskelig å få til innenfor fylkeskommunens budsjett. Troms fylkeskommune må vurdere å avskaffe ordningen med obligatorisk bærbar PC for elevene, og gå tilbake til gammel ordning med stasjonære skole – PC'er.

Fylkesrådet er svært fornøyd med Regjeringens forslag om å gjøre videregående opplæring gratis, men dette må følges opp med statlige midler.

Basert på erfaringene vi har med bla innføring av obligatorisk PC til elevene har vi likevel noen bemerkninger til den foreslåtte lovendringen.

Dersom digital kompetanse ikke bare skal bli en teoretisk øvelse må alle elever sikres en bærbar pc, og de må eie denne selv. Hvis eleven selv eier maskinen, vil den bli tatt godt vare på. Eleven vil kunne ta maskinen med seg hjem og benytte den til andre formål enn de som gjelder på skolen. Og det er ingen tvil om at privat bruk av PC øker kompetansen.

Skolene og fylkene slipper å etablere et omfattende administrativt apparat for å kjøpe inn, leie ut, reparere og vedlikeholde en maskinpark, men kan overlate mesteparten av servicen til leverandøren.

Utskrift 16.01.07:

- Utdanningsetaten v/Renate Thomassen til oppfølging.